

Stać nas na więcej!

Zmieńmy system konkursów i dotacji
w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Materiał do konsultacji społecznych, 17.06.2026

Organizator konsultacji: Kujawsko-Pomorska Federacja Organizacji Pozarządowych

Wnioskujemy o gruntowną zmianę systemu konkursów i dotacji dla organizacji pozarządowych funkcjonującego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego!

- Konkursy ofert dla organizacji pozarządowych, ogłaszane corocznie przez Samorząd Województwa, wymagają poważnej naprawy, zdecydowanych zmian, które pozwolą na realizację inicjatyw ważnych dla społeczności województwa, w tym na budowanie samoorganizacji i odporności społecznej, a pośrednią istotnie polepszą warunki funkcjonowania organizacji pozarządowych.
- Na przestrzeni lat widać wyraźne obniżenie jakości procedur, spadek wartości finansowania, a co za tym idzie spadek liczby organizacji korzystających z dotacji.
- System dotacji jest zorientowany na dofinansowanie jak największej liczby ofert niewielkimi kwotami, a przede wszystkim brak jest pomysłu i rozwiązań służących zwiększaniu skali i zakresu zadań realizowanych przez obywatelki i obywateli.

Przywołujemy (wstydlive) dane

- wojewódzkie dotacje dla NGO to najczęściej kilka tysięcy złotych. **Prawie 30% wszystkich dotacji w 2026 roku to kwoty między 1.500,00 a 5.000,00 zł,**
- tymczasem **pracę nad przygotowaniem wniosku same organizacje wyceniają na śr. 1.700,00 zł,** natomiast pracę nad rozliczeniem na ponad 1.800,00 zł. Razem 3,5 tys. zł.
- również po stronie urzędu konkursy to spory nakład pracy, np. w 2025 roku **obsługa konkursów była dodatkowym zadaniem dla 29 pracowników urzędu,** wymagała powołania 23 komisji konkursowych i 29 spotkań tych komisji. Do tego dochodzi roczny **koszt utrzymania generatora wniosków WITKAC – powyżej 23 tys. zł,**
- między 2015 a 2023 wysokość środków w konkursach utrzymywała się na podobnym poziomie, a nawet obniżyła się. Wzrost pojawił się w 2024 i 2025 roku, gdy dodano środki na „duże imprezy sportowe” oraz gdy wzrósł udział w finansowaniu konkursów ze strony PFRON,
- w tym samym okresie **liczba organizacji korzystających z dotacji województwa zmniejszyła się o blisko 25%.**

Analizujemy wyniki konkursów 2026 roku

- **43% wszystkich ofert** zakładało sfinansowanie ponad 40% kosztów zadania ze środków innych niż dotacja województwa,
- **38% wszystkich dofinansowanych projektów** otrzymało mniej niż 60% kwoty, o którą się ubiegało,
- **tylko 12 dotacji to dofinansowania na ponad 100 tysięcy złotych** – 9 z nich to wydarzenia sportowe, a 3 to wsparcie pszczelarstwa. Również sport dominuje wśród 17 dotacji na kwoty między 50 a 99 tysięcy złotych (9 ofert).
- **5 tysięcy złotych to najczęściej przyznawana wartość dotacji.** Mimo, że najwyższa dotacja to ponad 399 tys. zł, to najniższa wyniosła jedynie 1,5 tys. zł.

Podsumowujemy ankietyzację NGO dot. oceny konkursów

80% organizacji uważa, że środki przyznawane w konkursach Urzędu Marszałkowskiego są niskie, a nakład pracy na ich pozyskanie jest wysoki,

63% organizacji wskazuje, że procedury przyznawania dotacji w tych konkursach nie są przyjazne dla wnioskujących,

76% organizacji uważa, że poszczególne konkursy i wspierane w nich zadania powinny zostać zweryfikowane i dopasowane do obecnych potrzeb, bowiem nie spełniają już swoich celów,

70% organizacji wskazuje, że w konkursach Urzędu Marszałkowskiego dotacje otrzymują wciąż te same organizacje,

60% organizacji jest przekonanych, że w wojewódzkich konkursach można uzyskać dotacje tylko na powtarzane lub nieznacznie zmieniane projekty

Stawiamy kilka tez

- wojewódzki system dotacji funkcjonuje bez większych zmian od kilkunastu lat – nie jest oceniany i nie jest korygowany, a tym bardziej nikt nie sprawdza jego efektywności i nie rozmawia z jego odbiorcami,
- system dotacji stał się rodzajem gry – pula środków nie zwiększa się, dlatego organizacje co roku wnioskuje o dotacje w tej samej lub podobnej wysokości, a urząd co roku przyznaje im kwoty niższe od wnioskowanych,
- do listy konkursów dodawane są jedynie takie, które służą zrealizowaniu konkretnego przedsięwzięcia lub wydarzenia w danym roku, ale jednocześnie tworzy się mylne wrażenie, że liczba wspieranych przedsięwzięć i środki na ich realizację rosną,
- gdy koszty procesu ubiegania się o dotację są wyższe niż przyznane dotacje, nie można mówić ani o jego efektywności, ani o... szacunku wobec tych, którzy korzystają z systemu dotacji,
- przyznawanie niewielkich kwot jak największej liczbie wniosków służy „zaznaczeniu” obecności samorządu województwa w poszczególnych wydarzeniach, a nie faktycznemu udziałowi w ważnych i potrzebnych inicjatywach

Zgłaszamy postulaty

Postulat 1.

wspólne wypracowanie kierunków współpracy oraz spodziewanych efektów współpracy samorządu województwa i organizacji

Województwo nie może ani prowadzić działań pozornych, ani rezygnować z tworzenia warunków do działania mieszkańców i ich zorganizowanych grup na rzecz lokalnych i regionalnej społeczności – **to wspólne działania obywaterek i obywateli budują samoorganizację i odporność społeczną!**

Niezbędne jest gruntowne przemyślenie i przebudowanie **nie tylko systemu dotacji, ale przede wszystkim zasad i metod współpracy samorządu województwa i organizacji pozarządowych**. Potrzebujemy wspólnie wyznaczonych celów i efektów, dla których system dotacji powinien być jednym z narzędzi realizacji.

Zgłaszamy postulaty

Postulat 2.

rozszerzenie zakresu tematycznego konkursów i zwiększenie liczby zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe

W myśl zasady pomocniczości, której głównym celem jest ochrona wolności jednostki, ograniczenie biurokracji oraz zachęcanie obywateli do samodzielności i aktywności w ramach społeczeństwa obywatelskiego, zakres współpracy samorządu województwa i organizacji pozarządowych winien stale się zwiększać. Oznacza to m.in. konieczność **zwiększania liczby zadań przekazywanych organizacjom pozarządowym** do realizacji. Szczególnie tych, które prowadzone są w oparciu o system dotacji dla organizacji pożytku publicznego.

Zgłaszamy postulaty

Postulat 3.

weryfikacja i zmiana systemu dotacyjnego w otwartej, partycypacyjnej formule włączającej wszystkich zainteresowanych

Wszyscy uczestnicy konkursów dotacyjnych zdają się dostrzegać niezmienność, wręcz „zabetonowanie” systemu dotacyjnego w województwie, ale przede wszystkim jego niewielką efektywność, dodatkowo obniżaną wysokim poziomem biurokratyzacji.

Zarówno organizatorzy, jak i korzystający z systemu potrzebują przestrzeni i warunków do obiektywnej oceny systemu i do wspólnego wypracowania rozwiązań w tych sprawach, w których zdiagnozują problemy. Nie chodzi tu wyłącznie o aspekty organizacyjne prowadzenia konkursów czy rozliczania przyznanych środków, ale w pierwszej kolejności o ustalenie co do celu, zakresu i jakości finansowanych zadań.

Zgłaszamy postulaty

Postulat 4.

zdecydowane zwiększenie budżetów konkursów – co najmniej o 50%

Na liście propozycji zmian wskazywanych przez organizacje w obecnym systemie dotacyjnym ta propozycja pojawia się najczęściej – dotacje w niewielkich kwotach pozyskiwane przy dużym nakładzie pracy powodują nie tylko zniechęcenie, ale także wywołują uzasadnione poczucie niedocenienia i ignorowania, a przede wszystkim nie wspierają w istotny sposób ważnych inicjatyw. **Współpraca samorządu i organizacji, by przynosiła konkretne i trwałe efekty, wymaga inwestycji!** Dotyczy to także mechanizmów finansowania – dotacje winny pokrywać także koszty administracyjne i potrzeby rozwoju instytucjonalnego organizacji.

Zgłaszamy postulaty

Postulat 5.

przeгляд procedur i regulaminów w konkursach dotacyjnych

System powszechnie oceniany przez organizacje jako trudny, zawierający zbędne wymagania, nieprzyjazny dla korzystających, wymaga gruntownej analizy i uproszczenia. Zarówno po stronie organizatorów konkursów, jak i aplikujących dziesiątki osób borykają się z niezasadnymi lub nieżyciowymi rozwiązaniami i wymaganiami, marnując czas, energię i tracąc entuzjazm do działania.

Również w tym obszarze **konieczne jest partycypacyjne podejście, pozwalające dotującym i dotowanym na wspólną ocenę dotychczasowych rozwiązań i na wspólne wypracowanie optymalnego modelu działania.** Na konkursy trzeba spojrzeć całościowo, a nie tylko zmienić wybrane elementy.

Określamy skutki wprowadzenia postulatów

- **Oczekiwane skutki wprowadzenia postulatów** to wzrost aktywności obywatelskiej, wzrost liczby oddolnych inicjatyw, a przede wszystkim rozwój kapitału społecznego w regionie oraz zwiększenie odporności wspólnot lokalnych.
- **Dla organizacji pozarządowych** zmiany będą oznaczać wzmocnienie stabilności organizacji i rozszerzenie skali działań oraz zwiększenie liczby osób angażujących się w działania organizacji obywatelskich.
- **Dla samorządu województwa** zmiany będą oznaczać rozszerzenie i poprawę współpracy z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi, podniesienie efektywności zlecanych zadań, a także wzmocnienie kapitału społecznego wspólnoty regionalnej oraz zwiększenie jej odporności i zdolności reagowania na kryzysy.
- Wprowadzenie zmian **nie powoduje automatycznego wzrostu wydatków publicznych** – wydatki te docelowo będą wyższe, ale czas i sposób ich poniesienia mogą zostać zaplanowane w dłuższej perspektywie.

Źródła danych

- Roczne programy współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi z okresu 2015-2025
- Sprawozdania z realizacji rocznych programów współpracy samorządu województwa kujawsko-pomorskiego z organizacjami pozarządowymi z okresu 2015-2024
- Ankietyzacja przeprowadzona przez Kujawsko-Pomorską Federację Organizacji Pozarządowych w lutym-marcu 2026
- Analiza wyników 29 konkursów ofert z 2026 roku ogłoszonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- Odpowiedzi Urzędu Marszałkowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na wnioski o informację publiczną